

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЗУІ

Протокол № „9” від „23” грудня 2020 р.

Ф-ДК-РП1

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2022-2023 н.р. семестр IV/8
-----------------------------	-----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	--

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Основи природознавства з методикою викладання
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 012 Дошкільна освіта, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 24 Семінарські/практичні заняття: 16 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 80 Вид контролю: екзамен
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Біда Олена Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології ЗУІ ім. Ф. Ракоці II Габода Єва Бейлівна, старший викладач, Кафедри педагогіки та психології
Пререквізити навчальної дисципліни	немає

Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни „Основи природознавства з методикою викладання” є ознайомити студентів з плануванням та основними формами ознайомлення дітей дошкільного віку з природним довкіллям, які необхідні в їхній подальшій педагогічній діяльності. Формування професійної компетентності майбутніх вихователів, що передбачає володіння системою знань та педагогічним інструментарієм щодо ознайомлення дітей дошкільного віку з об’єктами та явищами природи задля формування екологічної свідомості особистості. Завдання: - теоретико-методологічні - систематизація знань студентів про природу; окреслення змісту інформації про об’єкти та явища природи, доступної розумінню дітей дошкільного віку, їх потреб та інтересів; - методичні - оволодіння студентами методами та прийомами формування у дітей природничо-екологічної компетенції; розкриття перспектив використання потенціалу природи для гуманізації педагогічного процесу; - практичні - формування умінь доцільно використовувати форми організації співпраці дорослого і дитини в процесі пізнання світу природи.
---	---

	Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати: - теоретичні основи природознавства; - систему знань про природу, про об'єкти та явища природи, доступної розумінню дітей дошкільного віку, їх потреб та інтересів; - оволодіти студентами методами та прийомами формування у дітей природничо-екологічної компетенції; розкриття перспектив використання потенціалу природи для гуманізації педагогічного процесу; - формувати умінь доцільно використовувати форми організації співпраці дорослого і дитини в процесі пізнання світу природи. - природу рідного краю, її неповторну красу, видову різноманітність, проблеми збереження та примноження природних багатств; - найбільш цікаві для дітей об'єкти і явища природи нашої планети (поза межами нашої країни); - сучасні екологічні проблеми та шляхи їх подолання; - вплив природи на формування особистості від пренатального періоду розвитку до молодшого шкільного віку; - завдання ознайомлення дошкільників з природою; - зміст знань дітей про оточуючий світ природи, окреслений у Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні та програмах навчання і виховання дітей в дошкільних навчальних закладах та сім'ї; - умови ефективності навчально-виховного процесу щодо вирішення завдань ознайомлення дошкільників з природою У результаті опанування матеріалом дисципліни мають бути сформовані 1, 2, 6, 9: -Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. - Здатність до міжособистісної взаємодії. - Здійснення безпечної діяльності. <i>Фахові компетентності 1, 2, 6, 15, 16:</i> -Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. -Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність,
--	--

ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

-Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

- Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

- Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

Програмні результати навчання 2, 3, 7, 10, 20

- Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
- Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
- Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
- Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.
- Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

Змістові модулі дисципліни:

ЗМ1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема1: Історія екологічної освіти. (2 год).

Тема 2: Поняття, предмет, завдання та місце екологічного виховання в системі навчально-виховного процесу в ДНЗ(2 год).

Тема 3: Методика викладання природознавства у дитячому садку. (2 год).

Тема4: Психологопедагогічні механізми формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку (2 год).

Тема5: Взаємовідносини людини і природи від доісторичних часів до наших днів (2 год).

Тема6: Систематизація та фіксація знань, та форми контролю по знайомленні дітей природному довкіллі в ДНЗ (2 год).

Тема7: Виготовлення моделі куточка природи в дошкільному навчальному закладі (2 год).

ЗМ2: ПРИРОДНИЧО-РОЗВИВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДНЗ

Тема1: Формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку: молодший, середній вік. (2 год).

Тема2: Формування природничо-екологічної компетенції старших дітей дошкільного віку. (2 год).

Тема3: Закріплення загальних дидактичних принципів під час навчання

	екологічних уявлень у дитячому садку. (2 год). Тема4: Закріплення загальних дидактичних принципів під час навчання екологічних уявлень у дитячому садку. (2 год). Тема5: Форми організації діяльності дітей з освітньої лінії «Дитина у природному довкіллі». (2 год). Тема 6: Оформлення альбому із сезонними змінами природи шляхом збору віршів, казок, пісень, ігор – презентація (2 год). Тема 7: Розробка план-конспекти на тему: Тварини, Рослини. (2 год). ЗМЗ: ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Тема1: Характеристика знань про природному довкіллі дітей з різними рівнями розвитку, очікувані результати (2 год). Тема 2: Планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку. (2 год). Тема 3: Інновація в дошкільному природничому вихованні: Лісові дитячі садки, природознавчі проекти, сталий розвиток у ДНЗ. (2 год). Тема 4: Організація спостережень, ігор та праці в природі з дітьми дошкільного віку (2 год). Тема 5: Відображення природи в літературних творах, образотворчому мистецтві, музиці (2 год). Тема 6: Формування естетичного та ціннісного ставлення до об'єктів та явищ природи у дітей дошкільного віку (2 год).
--	---

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.			
	Підсумком вивчення навчальної дисципліни є екзамен.			
	Робота на лекційних заняттях –0-10 балів.			
	Робота на практичних заняттях – 0-30 балів.			
	Самостійна робота – 0-20 балів.			
	Екзамен – 40 балів			
	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре		
75-81	C			
64-74	D	задовільно		
60-63	E			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Методичне забезпечення: • опорні конспекти лекцій; • навчальні посібники; • робоча програма; • збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; • навчальні відеофільми. Політика щодо академічної доброчесності. Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Додатково з політикою курсу можна ознайомитися за посиланнями: Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ			

**Базова література
навчальної
дисципліни та інші
інформаційні
ресурси**

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. – К.: Освіта, 1999.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О.Л. Кононко. – 3-тє вид., випр. – К.: Світич, 2009. – 430с.
3. Богуш Алла, Гавриш Н. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі, Київ 2010, Видавництво Слово.
4. Беленька Г.В. Дошкільнятам про світ природи: Діти четвертого року життя (молодший дошкільний вік): навч.-метод. посіб. / Ганна Беленька, Олена Половіна. - К.: Генеза, 2018. - 128 с. - (Настільна книжка вихователя).
5. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років /наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець Білоскаленко [та ін.]; наук. ред.: Г.В.Беленька, М.А.Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. - Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016.-304с.
6. Дошкільнятам про світ природи: Діти п'ятого року життя (середній дошкільний вік): навч.-метод. посіб. / Г.В.Беленька, О.А.Половіна. - К.: Генеза, 2016. - 98с. (Настільна книжка вихователя). ІББК 978-966-11-0761-7 4. Дошкільнятам про світ природи: Старший дошкільний вік: навч.- метод. посіб. /
7. Г.В. Беленька, Т.С. Науменко, О.А. Половіна. - К.: Генеза, 2013. - 112 с. - (Настільна книжка вихователя). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 12.07 2013 р. № 1/11-11415).
8. Лисенко Н.В. Організація пошуково-дослідницької роботи в дитячому садку. – Київ: РУМК, 1990.
9. Лисенко Н.В. Практична екологія для дітей. – Ів.-Франківськ: Сіверсія, 1999.
10. Лисенко Н.В. Теорія і практика екологічної освіти: дошкільник-педагог. Навчально-методичний посібник для ВНЗ. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 400с.
11. Лохвицька Л.В. Створення навчально-ігрового довкілля для пізнавального розвитку дошкільника // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство. – Київ: Контекст, 200. С.219-222.
12. Малятко: Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку / За ред.. Плохій З.П. – Київ,
13. 1999.
14. Плохій З.П. Виховання екологічної культури дошкільників. – Київ: Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2002.
15. Природа Космосу. Програма та методичні рекомендації. – Запоріжжя: ТОВ “ЛПС. Лтд”, 1999. – 41 с.
16. Яришева Н.Ф. Екологічне виховання дошкільників. – Київ: Грамота, 2001.
17. Bihariné dr. Krekó Ilona Kanczler Gyulán dr. Bese Erzsébet: „Hulladékgazdálkodásról óvodapedagógusoknak”. Oktatási segédkönyv
18. Bihariné dr. Krekó Ilona Léglér Judit Kanczler Gyuláné dr.: AZ ÓVODAI KÖRNYEZETI NEVELÉS MÓDSZERTANA. 2019. Budapest.
19. Bonnyai Zoltán: „A hulladékok kezelése”. In: Baróthi István (szerk.): Környezettechnika: Mezőgazda Kiadó 2000.
20. Láng István (főszerk.): Környezet- és természetvédelmi lexikon I-II. kötet. Akadémiai Kiadó Budapest, 2002